

BARSAHONT

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Hónaponta 10.—
Évköze 2.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes száma ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

A magyar lelkiség harmóniáját fejezte ki Léván a Barsi Nap

(Ky) A falunapok csúcspontja Urnapján emelkedett a legmagasabbra, amidőn Léva történelmi főterén ism. t. tízezer magyar tömeg találkozott és büszke örömmel tapsolt a hazai népi bemutatónak, amelynek hivatalos címe a Barsi Nap volt. Ugyis mondhatnánk, hogy a Barsi Napon a barsi sziv. a barsi lélek találkozott és teljessé vált abban a régi patriarkális szellemben és megnyilatkozásban, amidőn a propaganda még nem fertőzte meg az emberek gondolkodását és hazánk minden lakója úgy gondolkodott, hogy a magyar szent korona az ország minden lakosa felett egyformán ragyog, egyformán őröklik és egyformán terjeszti ki gondviselését, tekintet nélkül arra, hogy milyen nyelven dicseri az Urat.

Meghatott lélekkel léptünk a főtér köveire. Eszünkbe jutott, hogy hajdan Rakóczi kuruc lovainak patkói csattogtak itt, 48 ban itt toborozták a honvédeket, a lévai honvédszázalóján innen indult a harctérre, erre a tere vonult fel a felszabadító magyar hadsereg is. És ugyancsak itt köszöntöttük az orosz harctérről hazakeresztett honvédeket is. Mindezt a sok nagy eseményt ebben az egy szóban zsumoljuk össze, hogy „Léva történelmi piaca”.

Négy óra elmult, a kezdet fél óra van kifizve és mi még azon vitakozunk hogy hány ember jelent meg. Egyesek azt mondják, hogy egy kis baj lesz, mert a reformátusoknál az Urnapja nem ünnep, így ők nem jönnek be, mert sürgős a mezei munka. Őt óra felé kezdik meg az előadást s ekkor már tízezer becsüljük fel a közönséget.

Három vármegye is képviselte magát, nem is beszélve a vallás- és közoktatásügyi minisztériumról, amit Bars-Hont igazi megtiszteltetés gyantánl könyvvel el

Most ismét eszünkbe jut, hogy Léva erjesztő kovász volt a cseh rabság alatt a magyar életnek, utánna megfélekeztek rólunk, de most — hála Istennek — ismét észreveszik az ebben a városban feszülő energiákat. Ezek az energiák pedig itt a határon a magyarság örök életének élesztői, amelyeknek lankadni soha sem szabad.

A vendégek között ott látjuk Fáy István kultuszállamtitkár, Balassa Brunó miniszteri osztályfőnököt, dr. Bisztray Gyula miniszteri osztálytanácsost, a népművelési osztály vezetőjét, Thuróczy Károly főispánunkat, Frey Jenő esztergomi főispánt, Igaz Lajos esztergomi és Polgár Lajos nyitra-posonyi megyei alispánt, Ekker Jenő esztergomi polgármestert, Divéky Andor érsekújvári főszolgabíró, gróf Révay István, a SZMKKE országos elnökét és más közéleti férfiakat.

A Barsi Napot dr. Hetényi Rezső alispán a következő beszéddel nyitotta meg:

Mélyen tisztelt Ünneplő Közönség! Mély tisztelettel köszöntöm a m. kir. Kormány megjelent képviselőit, atyafiságos szeretettel üdvözlöm a szomszédos vármegyék vezetőit, üdvözlöm a régi város hazafias közönségét és meleg szeretettel köszöntöm az ősi vármegye derék népét akik a barsi nap nagy bizonyágátételere összereszerlegetek.

Bizonyágátétele ez a nap, amelyen a Garam és Zsitva völgyének őslakóssága apaitól örökölt gyönyörű viseletében eljött ide tanúságot tenni arról, hogy régi szokásait, hagyományait,

századokon keresztül megőrizte és minden időközön által hű maradt ehhez az istenáldotta földhöz.

Itt van a Garam völgyi és zaboraljai magyarság, itt van a Zsitva-völgyi szlovák csoport, akiknek évezredek békes együttelését nemcsak a Koháry, Vak Bottyán, Görgey vezérlete alatt és a mult világháborubban, hanem a jelen világégésben hozott közös áldozat is szorosabbá teszi.

Szeretném, ha ez a barsi nap országszerte követésre találna, mert népünk gazdasági felemelése és szociális megsegítése csak akkor bír értékkel, ha ugyanakkor visszatérünk a régi erkölcsökhöz és az ősi magyarabb életformához, mert annak is bizonyosságul szolgál ez a nap, hogy ezen a földön csak egyféle boldog élet van és ez a magyar, amint ezt egy régi szlovák népdal is hirdeti: „Magyarország a mi hazánk szeressük ezt a földet, mert számunkra itt végződik a világ”

Szép látvány volt a felvonulás. A garamvidéki magyar körzetek lakodalmi menete vonult fel elsőnek. Négy lovas legény ficánkoló szép paripákon, majd a feldisített koszik élén egy kiscigány négyesfogat s utánna a népi bemutatón szereplő 15 községbeli csoport színes népi ruhában.

Dövényi Nagy Lajos a Magyar Rádió bemondója kedves szavakkal festi le a helyszíni közvetítésben a színhelyt, főterünk szépségét, a Kálvária hegy ölelésében és a szépségés természeti képből büszkén kiemelkedő tanítóképzőt, amely Léva arculatának egyéniségét megszabja.

A népi bemutatón magyar és szlovák csoportok váltakoznak, tanubizonyosságul annak az ősi barsi szemlenek, amely mindig kiegyenlítésre és összehangolódásra törekedett. A közönség egyforma lelkesedéssel fogadta mind a magyar, mind a szlovák produkciókat és egyforma szíveséggel tapsolt mindkettőnek.

A népi bemutatón egyaránt örömmel szereztek az öregek és fiatalok. Kedves közvetlenség minden elfoglaltság nélkül peregtek le a számaikat, éppen úgy, mintha csak a falvakban egymás között lennének, nem pedig egy tízezer tömeg figyelő szeme előtt játszanának.

A magyar Híszkegy eléneklése után Nagymánya község vegyeskara egy szlovák népdalt adott elő. Majd Ény, Nagypeszkek, Ujbars lakodalmi felvonulása került sorra.

Nagypeszkek gazdasszony táncsal, Ujbars pedig menyasszony táncsal idézte fel a régi barsi népszokásokat. A népi gondolkodás egyszerű természetessége egyibben igen csiklandós mondatban jelentkezett, volt is nagy derűltég a közönség körében. Nagyhind a fiatalok bokrétaátát, Verebély pedig tapsolótáncot mutatott be. Két hulli szlovák leány a náluk divó lucázást játszotta meg.

Végtelenül kedves jelenet volt, amidőn Bohál Pál 84 éves garamsallói juhász gyönyörűen kiverett régi juhászbotjával a kezében megjelent az emelvényen és régi juhászotákat enekelt és tiinközött A fehérhaju aggaszónak a kapott hatalmas tapok bizonyára megszipitk hátralevő életét. Ezután Nagypeszkek kukoricafosztása, Zsitvagyarmat háromkirályok járása, Kisbelleg koszorútanca, Kiskoszmály bobójátéka került sorra. Csánk kézi cséplést mutatott be táncsal kombinálva, ami jó ritmusérzékéről tett bizonyosságot. Mellek a szlovák fonót, Nagykalna pedig a magyar fonó életét mutatta be egészséges népi humorral. Rendve cigányjelenet derűltéget kellett de népi bemutatón színészkedésre nincs szükség. Ezt bátran kihagyhatták volna a műsorból, Hontfűzesgyarmat léánycsoportja, amely a guzsalytáncot mutatta be, nagy figyelmet keltett. Pompás természetű leányok, díszkért színezetű magyaros öltözékben, méltóságeltjes magartással, igazán gyönyörködtező látvány volt. Egy valkházi gyermek harmonikasóra lejtett szőlő táncá után Nagyhind az öregek bokrétaátát mutatta be. Ez arról tanuskodott, hogy a magyar életerő benne ficánkol még a nehéz testi munkában fáradt öregekben is és időnkint kitör.

Szépén sikerült, kedves nap volt a Barsi Nap A sorozatos falunapok méltó betetőzése, csúcspontja.

A nőknek a verebélyi járásbeliek érdekes hajviselete és szép fejkötői tüntek fel. A zsitva-völgyiek jobban ragaszkodnak az ősi viselethez, mint a garamvölgyiek. Az ok: a Garam völgyében előbb volt vasut, mint a Zsitva völgyében, így a városi sablon is gyorsabban vonult be. A falunapok bizonyára meg fogják szerettetni népünkkel az ősit, az igazán magyarait, hogy ezzel is magyarabb legyen a magyar.

A bemutató után Fáy István államtitkár lépett az emelvényre és a kultusz kormány nevében köszöntéket fejezte ki az Iskolánkivüli Népművelési Bizottságnak, élén az alispánnal. Az alispán — mondotta az államtitkár — ezt a napot bizonyágátételenek szánta a vármegye népének lelki harmóniája mellett. A magyar lelkiségnek erre a harmóniájára Isten áldását kérte és köszönetet mondott mindenkinek, aki a Barsi Nap megrendezésében fáradozott.

Otezerfőnyi tömeg tapsolt az ipolysági Honti Napon

Olyan idegenforgalmat bizonyára még soha sem látott Ipolyság, mint az elmúlt vasárnap, a Honti Nap alkalmával. Autók, urasági hintók és falusi gazdaszekerek tömkelege sietett Ipolyság felé. A ragyogó napsütéses vasárnap nagyon kedvezett az ünnepélynek, s Léváról több mint százan jelentek meg. Szemkápázatokban tündöklő színek virítottak a kocsikban. Pompás magyar lányok, menyecskék, asszonyok, napbarnította férfiak különböző típusú iftek a kocsikban, a Honti Nap szereplői. A

népkutatónak nem kellett volna különböző falukat bejárniok, itt helyben kapták volna a magyarság különféle típusait, amint azok egymás mellett felvonulva, első látásra is kiülköztek, s sokszínűségben jelentektek. Az igazán pompás mongoloid típusból is láthatunk itt eleget.

Elsősorban a régi vármegyeházát keressük fel, amelynek nagy tanácstermében a honti néprajzi kiállítás volt. Valóban nem csodálkoztunk azon a nagy érdeklődésben, amelyet

a közönség a kiállítás iránt mutatott. Alig lehetett mozogni a hatalmas teremben, ahol Hont néprajzi szépségeit, érdekességeit gyűjtötték össze fajtájukat szerető lelkes férfiak, akik művelődésünket és kultúránk további fejlődését az ősi nemzeti utak felé terelgetik és az új lépéseket a régi magyar nyomokba igazgatják.

A magyar népművészet ragyogó gyöngyszemeit láthattuk a néprajzi kiállításon egybegyűjtve, amint egy zárt táj meg tudta őrizni ősi szépségében. A gazdag vidékek népe már régen kidobálta lakásából az ősi magyar szépségeket és gyári sablonos áruval vette magát körül és cicomázta föl magát, de itt másként van. A magyar izlett gyönyörű házi szőttek, faragott díszítésű ládák, sulykolók, írásos hűsvéti tojások stb mutatják. Szépen kivet juhászbokrok, karikás ostornyelkek, fokosok a régi honti juhászok és pásztorok fantáziájáról és kezűességéről adnak az utókornak híradást. A kegyelet meg egy faekét is megmentett számunkra. Az egyik sarokban a régi magyar falusi élet egyik legnagyobb jellegzetességét igazán öleletesen állították ki. A falu egyik dolgos, de egyben szórakozó helye látható itt: a fonó. Pereg az orsó, nől a fonál, száll a dal a fonóban dolgozó két leány ajkáról s hogy teljes legyen a hangulat, egy legény pengtel hozzá a citerát. Ebben a beállításban ez bizonyára régi honti kép, de annyi bizonyos, hogy a honti falvak asszonyai ismét hozzá ültek a szövőszékekhez, hogy védekezzenek a műrost korlátlan uralma ellen. Olyan példa ez, amit a Garamvölgy asszonyainak is érdemes volna követniük. (Megjegyezzük, hogy már a lévai határban is feltűnt a kender, terjedőben van a házi autarkia.)

A vármegyeháza előtt tolong a nép autó autót után suhan. Az egyikből Thuróczy Károly főispán lép ki, a vármegye egész tisztikara fogadja. Utána érkezik Révay István gróf, a SZMKE országos ügyvezető elnöke. Itt van dr. Hankiss János államtitkár, a kultuszminiszter képviselője is, ami al huzza a Honti Nap jelentőségét. Árválányhajjal díszített kalapú, hosszú gatyás magyarok keverednek a vidék notabíltásaival. Eleven színes kép az egész városka, amelyben a falusi nők élénk színű ruhái mint valami lobogó lángok, vagy mozgó rózsák tündökölnék.

Négy óra tájban kimegyünk a sportpályára, ahol mintegy ötezer főnyi tömeg izgatottan várja a nagy honti attrakciót. Most felvonulnak a közönség előtt a szereplők. Vidáman közvetlen természetességgel néznek szembe az ötézes tömeggel, nincs itt semmi feszélyezettség, jó kedvvel dalolnak, mint otthon, amidőn a fáradságos munka után hazatérnek a határból. Tiszta önmagukat adják, érzik, hogy ezt várja tőlük a közönség, amely azért jött össze itt, hogy az ő ősi szépségeiben gyönyörködjék. Fialat legényke, fehérhajú öregember, nehéz mezei munkában törődött idős asszony, vagy a köztisztvisletben álló községi bíró egyforma vidámsággal heje-hujáz.

Egy csoport sebesült katonák érkezik most és megállnak a tömeg szélén. Ültek be fiuk, mondja nekik egy jovialis képű százados. Igen, de hová? Nincs már egyetlen üres hely sem, sőt az ülőhelyes jegyet váltók közül is sokan állnak. A százados nyomban intézkedik és padokat hoznak a közeli laktanyából a sebesült honvédek részére.

A szereplő község népe a hatalmas színpad mögött áll fel és elénekli a Himnusz, majd dr. Pály Pál főszojgábró üdvözölte a közönséget. Beszédében kiemelte, hogy a Honti Napot nem szórakoztatási céllal rendezték, ez néprével és nemzetnevelés. A cseh uralom által piacra dobott árucikkek elfeledtették a régi honti nép szép ősi viseletét, a falunapok célja felújítani a régi népviseletet és ezzel magyarrá tenni a magyart. Ezt a célt szolgálja a néprajzi kiállítás is. Köszönetet mond dr. D. Manovszky Györgynek, az Országos Magyar Történelmi Múzeum néprajzi tára vezetőjének és dr. Munga Jánosnak a segítségért akik a lelkesek és tanítók segítségével a szép anyagot négy nap alatt gyűjtötték össze; ugyancsak köszönetet mond dr. Markvart Gábor espereslelkésosnek, aki a rendezőbizottság élén áll. Végül felkérte a közönséget, hogy a Honti Nap tanulságait tartsa meg emlékezetében.

Ezután megkezdődött a gyöngyös bokréta szereplése Ipolyföldemes a honti kopogós táncot mutatta be dudász mellett. Ipolyszakállas a kisdobabást mutatta be, amely szokás a finneknel is él Ipolyanyagalu a kendőtáncot járta el. A honti lakodalmi szokásokat Palást Szalantya Ipolyszakállós, Kelenye és Inám mutatta be. Egy szalantya hóféherhajú öreg nászagnak különösen nagy sikere volt nászagnyi beszédével, amelyben a régi tiszta magyar erkölcs és istenszeretet nyilatkozott meg. A honti lakodalomban nem egykéről beszéltek, hanem arra buzdítottak, hogy „szaporodjatok mint a csicsóka”. Ipolynek és Perőcsény arató felvonulást mutatott be, Palást dudaszó mellett mártogató táncot járt, Horváti fonójelethe és Garampáld népi játékból állt a szép műsor, amelynek minden száma hatalmas tapsokat váltott ki.

A lakodalmas bemutatón virágdíszes ériási örmökálcások is szerepeltek. A szalantyaik kezdték meg a kinálást, legelőször is a sebesült honvédeket keresték fel vele s kinálták szívesen. A bemondó Zöllei Jenő palásti jsgyzó is sikert aratott józú magyaros humorával.

Végül dr. Hetényi Részó alispán köszönetet mondott a szereplőknek. Többek között ezeket mondta: Köszönöm a lelkes rendezőknek, élükön a járás kiváló főszojgábrájával amiért éjt nappalá téve, szándékomat megértve, ezt az ünnepséget létrehozták. Legkedvesebb köszönetem és minden szeretetem azonban az ősi Hont vármegye visszacsatolót, katonát vért, verejtéket és kenyeret adó népének szól, akik megmutatták, hogy hagyományait, szokásaikat, erkölcsüket és izzo magyar lelkeségüket mint minden időn keresztül, ugy az elmúlt husz éves cseh elnyomás alatt is megtartották és örök időkre átmentették. Tanuságot tettek arról hogy minden erőszak és minden hielges dacára hűek maradtak ehhez a virágos, szép magyar földhöz, amelyen nem tudtak nem tudnak, mert nem is lehet soha másképp élni, mint magyarul.

A Honti Napon megjelent Pauliny Béla, a magyar Gyöngyösbokréta vezetője is és a Magyar Filmiroda több felvételt készített.

Dr Hankiss János államtitkár a bemutató után felkereste a szereplőket és kezét szorítva velük megköszönte fáradozásukat és buzdító szavakat intézett hozzájuk. Ugyancsak megköszönte a lelkeseknek és tanítóknak lelkes buzgólságát is, amellyel az Iskolánküli Népművelési Bizottság nemes törekvéseit ilyen eredményesen támogatják.

KOPERNICZKY KORNÉL

Vasárnapi írás

Írja: LÁSZLÓ MIHÁLY.

V.

Egyik ebédem étlapja: huslevés, meg babfészlék marhahússal. Nekem mindkettő nagyon ízlik. A babfészléket egy szemig elfogyasztottam, a hus finom, omlás, otthon se jobb. Egy fiatal tényleges katonát meginterjúvolok az ebéd felől. Egy pillanatig firtogtatja az orrát, amit annyit jelent, hogy nem éppen rejong érte. Aztán flegmán kibíki: ettem ennél jobbat is. Én meg vagyok győződve, hogy otthon sem esik jobbat A falu gyermekei sajuos, nincsenek a fészlékhez szokva. A hatóságai előlőselekes falupropaganda ügylátsuk még nem ért el a katonanemzedélig. Pedig a magyar népet meg kell tanítani az eredményesebb táplálkozására, hogy jobb katonanyagok legyen. Ez fontos a hazának, de az egyének is. Egészséges ember könnyebben viseli el a katonaiélet fáradaimait. Az ifúságot már a leventéknél nyomtatékosan figyelmeztetni kell a helyes táplálkozására és erre is, hogy a katonaságnál nem lehet válogatni, mindent egyen meg, amit elője tesznek. Nem azért élünk, hogy együnk, hanem azért eszünk, hogy éljünk. Az evésből nem szabad élvezeti-művészetet nevelni.

Ma üzenek Ferkó barátomról, volt házigazdámért, hogy látogasson meg a kassáryában. Helyette gyászban felesége jelenik meg. Megértem: Ferkó, komáromi jó házigazdám, bajtársam, örömeier ur, világhábo-

rus vités, önként jelentkezett és ezuttal még tőkéletesebben teljesítette szent kötelességét. Egy pillanatra odaátmasztom forró fejemet az istálló falához, a egy láthatatlan kés megváras vállaimat. aki lát, talán azt hiszi: civil életemet áratom.

Es este egy percet leülök az istálló küszöbére. Fényes csillagok millió évek messzeségéből ragyognak rám. Mindent hatalmasnak érzek körülöttem. Csak magam vagyok parányi pontocika. Et a pontocika pedig elvessik a szent közönségben, melyről a polgári életben annyit papolunk, de sohasem tudunk megvalósítani. Ketonságnál az egy-ség dinamituss ereje már az első napot alatt megbabonásza az ember szívét: mindenki édes bajtárs, de ebben az érzésben nincs semmi könnyser.

Gyakorlat közben pihenőt is tartunk. Zászlósnak is leheveredik kősenk. Takintéye mindig nagyobb előltünk. Szeretjék. Szavaiából azt vesszem ki, hogy meg van elégedve ve-tünk Iyeksünk is kitenni magunkért. Bár az oktatóknak (minden nap más oktatóknak van) sem osztja ugylászik azt a véleményét, mert akkor nem emlegetné folyton a kis piros házat, amely tőlünk legalább három kilométerre bujósztázik a hárfász jegenyefák között. Ha nem jól fordulunk, akkor addig futtat bennünket a különböző jékpéru fu, míg el nem érjük azt a kis piros házat. No, én 31 éves koromban sem voltam ilyen csodá-lutó. Első 50 méteren hanyat vágom magam.

Legszébb gyakorlat a diszlelés. A magyar diszlelés. Nem könnyű, az bizonyos. Bár látszólag egyszerűnek tűnik. Lészegett láb-(ejel), kinyújtani a lábat fessesen a térdekben és hirtelen az előradótt test alá huppan-tani, úgy hogy hangot adjon az anyaföld: művészet, igazi mozgásművészet. Mi nem is sajoáljuk talpaikat. Sjuos, cuja seb a tal-punk a bakancstöréstől. Csak vonszoljuk ma-gunkat. Este az istálló előtti valyában nagy gyönyörűséggel ástajtuk forró fájós talpaikat. Bizony csodálatos hangu atébresztó a disz-lelés, hát még az ebből megcsütlető díszme-net. Nézni is gyönyörűség, de csinálni még szebb, még tőkéletesebb élvezet. Közel van a tőkéletesség érzetén. Több mint a min-denitűdás. De csak költő képes ennek az érzésnek szavakból vonalakat és testet adni. Sírő Kálmán, a fiatalon elhunyt parasztifüből lett kiváló költőnk így kiált fel egy díszme-net alkalmával, mikor ott áll a bámuló tö-megben:

Diszlelést vernek a magyar katonák,
Szélesend van, mégis mozog a faág,
Zuhogó földön a bakancs dübörög,
Ablakok hosszú sora belenyög,
Ezer bronzarcú kinyúlt jobbra néz,
Megy a paskolás, földet döngötes,
Sisakok mellett cserfa leveles,
Volt katonának verzik a szíve
Volt katonának könnyes a szeme,
Beh sokszor raktam a lábam így le,
Peszűt az izom, lábszáram repült,
A dagadó mellém a lőszár dült.
Két tündökletes csillag volt a szemem,
Kis szuronyomat fogta balkezem,
Jobb markom a puská szíjján feszűt,
Mozgott a század, csak felkünk repűt,
Tűzsek voltunk, mint száz szűz leány,
Kövek zokogtak lepteink után,
A tábornok majdnem káromkodott,
Lepteinkkel oly elégedett volt.
Majdnem az edesanyánkat szűda,
Tetszűtűnk neki, de ki nem mondta,
Pedig akkor jó felkáromkodni,
Ha sírva fájva tetszik valami.
Már akkor éreztem, el nem vesznék,
Amíg így tudunk lepmi, így megyünk,
Fehelred álmból hűn és magyunk,
Hogy így rakja lábát a magyar.
Minden hadsereg csupán annyit ér,
Amit megmutat egy díszmenetnél,
Repűl a lábszár és feszűl a mell,
Az öreg Istennek is sírni kell . . .

Nézem most, nézem a díszmenetet,
Hallgatom a zord bakancskoncertet,
Fűdét sjujlok század jobbra néz,
Kihull a könnyem, ennyi az egész.

A legedesebb gyakorlat a „feküdt”. Nincs feleségebb, mint fáradt, vén testtel odatá-padni az édes anyaföldhöz. Kinn a gyakorló-téren éreztük csak igazán, hogy az anyaföld a legedesebb anyánk, mely ápol és egyszer eltar. Izadt, fáradt vén testűnket lágyan fogta mindig karjaiba és megpimentünk pár percig hűs ólón. Hogy szereljűk az anya-földet, azt az egyik oktatónk is észrevette. Ez barátoság optimista felépítűsű ifjú volt.

Jól esik urak? — susogta felénk fogai közül, nehogy a szaki ésszevegye, — én is maguk közé haverodnék szívesen — morolygott ránk ilyenkor, s barátságosan így folytatta — esetleg szídom magukat, azt ne vegyék komolyan, mert jobb a hangos szó, mint a fűtés a piros kis házig. Szegény kis piros házat annyit emlegetik, hogy képeztünkben lefoglal róla minden báj, romantika. Ha feltűnik, elfordítjuk róla tekintetünket, úgy érezzük, ő a gyermekkori mesék vasorru bábájának a háza.

Pihenő közben nótáink, három kántor van közdöttünk. Négy hangra stimmelik a társaságot. Három nap múlva zászlósunk arcán látom az öröm rygogását. A társaság csudánótázik. A nótá katonának az, ami motorban a benzín. Megkönyyíti a menetelést, elmélyíti a barátságot.

Porosn, isszadtan értünk haza. Fél óránk van mosakodni, tisztálkodni. Ez elegendő lenne, ha elegendő mórdehely állna rendelkezésünkre. De háborus világot élünk. Sokan vagyunk. Számunkra istállóban jutott csak hely. De már megszerettük, s ha el kellene menni az istállóból, már sajnálnánk. Megszoktuk. Előtte valju van. Kétszét ér. Reggel ötök még nincs telongás. Gyorsan feleltek és betűlik a valyuba. Ez az én fürdőkádem. Nagyon friss a víz. Számomra remek élvezet. Utána a csukló csupa testet, leiket vidámitó varázs. Jó mélyeket sóhajtni — mondja a szaki egy-egy erősebb gyakorlat után, — ugye milyen jó érsés a friss levegőből mélyeket szippantani, s együtt örülnök vele a megújuló életerőnek. Hiszen ő is velünk tornászik.

Má névleg megdicsért a többiek előtt a zászlós ur. Feszés vigyázban állók. Érzem elpirulok, pedig nem vagyok bíu, sem megszületett bárány. Bevallom, bészke vagyok. A dicséret visszaadja eltörpült önbizalmamat. Még nem vagyok öreg, hiszen még használató katona lehetek. Ki tudja meddig? De addig férfi va vagyok. Halálom órszáig az akorok maradoi.

Már megtanultuk a tisztelgést. Pattanva kapjuk ésszeeszközt ujjai tenyerünket a homlokunkhoz, majd hangosat dörréente vágjuk combunkhoz. Most, hogy tudom a szabályos tisztelgést, látom, hogy mennyien csinálják szabálytalanul. De a sarssiknak csak nem mondhatom, hogy szabálytalanul tisztelgenek vissza. Sebaj — végre a kámba is eleresztenek. A bajtársak úgy készűlnek, mintha legalább is valami jobb pesti lokáiba menének.

Köszöveve be kell vallanom, hogy egy kicsit ruganyosabb lettem, éveimből egy párat eldobáltam. Szívbajos kántor bajtársam sem panaszkodik már mellazorongásokról, hogy a hegyes hasából egy vastok lúpszelgetet cive-szített. Be kell vallanom, hogy 21 éves korban a katonaság gyönyörű férfias játék. S a mi korunkban is talán még ajárdek. Különösen a poros akták, tantermek, orvosi rendelők, s műhelyek rabsoigáinak.

Bárhová is vet a bifürkészhetetlen sors, csak egyet mondhatok: Isten áldja meg, szakaszvezető ur.

— ORSZÁGZASZLÓ ÉS HŐSI EMLÉKMŰAVATÁS. Ma avatja fel Barsbarscska község Országzászlóját és a Hősök emlékművét. Az ünnepségen megjelenik József főherceg is. A lelepezés fél 11 kor kezdődik. Az emlékművet Jézusszék Kálmán kanonok, barai főesperes és Czeglédy Pál ref. esperes áldják meg. Az avató beszédet József főherceg tartja. Délután felunapot rendeznek a követszék műsorral: Híszkegy. Éneki a barandrédi veyeskar, Guzzalytánc. Elősdják a barsbarscskai leventeleányok. Bstiehemas játék. Virágvasárnap „haj vil ósés”. Elősdja: Nagyfajkúrt. Fonó jelenet. Eördjak az atópéli legények, leányok. Magyar tánc. Elősdják a barandrédi legények, leányok, Parnatánc. Bemutatja: Barsbese. Kossoru tánc. Bemutatja: Kisbelleq. Lakodalmi szokások. Bemutatja: Ény. Szószat. Elősdja a barandrédi veyeskar.

KOLONFÉLÉK

— A LÉVAI ÁRVÁHÁZ BARÁTAI június-havi ésszejöveteleket július 3 án, szombaton este tartják a Városi Kávéházban. Könyörüljünk az árvaikon!

— A BELÜGYMINISZTER Ágó és Nyír kistözségeket Ágonyör név alatt egyesítette.

— NÉPMŰVELŐI ELŐADÓKÉPZŐ TANFOLYAM TATÁN. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete alapján a vármegyei népművelési bizottság június 20-tól 26 ig tanárok, tanítók és egyéb népművelők számára előadóképző tanfolyamot rendez Tatán. Vármegyénkbeli is számosan vesznek részt a tanfolyamon.

— A GARAM és mellékvíseinek szabályozását határozta el a szlovák kormány, — amint azt egy poszonyi jelentés mondja. — A Garam áradási Szlovákiában is nagy károkat okoztak. A szabályozással 6 000 hektár új termőföldet s 20 000 mtr. buzatermost remélnék elérni.

— HALLGASSUK A LÉGOLTALMI RÁDIÓELŐADÁSOKAT. A legmagasabb légoltalmi parancsnokság felhívta a városok vezetőinek figyelmét, hogy a rádióban rendszeres 15 percig tartó előadásokat ne csak szakeberek hallgassák, hanem a község széles rétegeinek is hívják fel figyelmét ezekre a fontos tudnivalókat ismertető előadásokra.

— KINEVEZÉSEK. A főispán dr. Gaönczöl Gyu a vármegyei a jegyzőt és dr. Barsváry Lajos szolgebíró tiszteletbeli főszolgebírókká, dr. Ördedy András díjtalan közigazgatási gyakornokot díjas gyakornokká nevezte ki.

— A KIRAKATI ÁRAK FELTÜNTETÉSE. Az árak számlázása és vételárának tárgyában kiadott új rendelet május 21 én hatályba lépett. A rendelet értelmében minden kereskedő köteles a kirakataban elhelyezett árak eladási árát szembetűnő módon feltüntetni, valamint az ártelheyliségekben az árakat eladási ármejelzőléssel elátni. A rendelet végrehajtását már a közeli napokban szigorúan ellenőrizni fogják.

— NEHÉZ IDŐKÉBEN, amikor roska dorolunk a feletósság sulya alatt, amikor elfog bennünket töprengésünk tudata, önkénytelenül fordulunk Ahhoz, akinek végtelen hatalma világotat teremt és zus össe, akinek az áldásán nélküli hiábavaló a jószándék, az akarat és a munka. A mai versivataros időben sürgetően szükséges, hogy a keresztény családok magukat Jézus Szentséges Szívének ajánlják. A lévai katolikus egyházközség minden családja július 4-én este 8 órakor a plebánia templomban közös családfelelőjást tart. A családfelelőjást itána keretében közösen tesszük meg, amely után szentséges körmenet követezik a szokott utasonal. Az ájtatosságon való részvétel semmiféle köteleltséget nem jelent, viszont éppen a mai időben, amikor annyi család marad család nélkül és annyi gyermek marad árva, megnyugtató érsés Jézus isteni Szívébe helyezni családjaikat és tudni, hogy Jézus Szíve „bistok menedek az éleleiben és főleg a halálban”. Hirdesse ez a lévai családfelelőjásti ünnep a nagy katolikus ésszefogást is, kérjék, hogy Jézus Szentséges Szíve áldja meg országunkat, kíméljen meg bennünket és városunkat a háboru borzalmaiktól és sdja meg az egész világ számára a várva várt igazságos békét. A lévai Mária Kongregációk.

— A FORRÁS folyóirat június számában Henkis János, Makkai Sándor, Tóth László, F. hér Tibor, Nyiresi-Tichy Kálmán, Rédey Tivadár írt elvi cikkekkel, Tabery Géza, N. Jazsó Ogs, Gyalay Demokos, Kolos Pá, Örmos Gerő, stb. novellákkal, Dudás Kálmán, Rezek S. Román, Arvi Kivimas, Wirsén, Szóke Sándor, Vörös Jenő, stb. versekkel szerepelnek. Gazdag szimlikritikai, filmkritikai, rádió-, szépművészi, könyvritikai rovat egészíti ki a változatos tartalmat. A folyóiratot Szombathy Viktor szerkeszti. A Forrás mindenütt kapható.

Amit meg kell írni

Miért kell könyörögni az LTE vezető-segének a padok és székek kölcsönadásáért? Sokszor még ez sem használ.

Mezőgazdasági munkáshány van. Figyelembe ajánljuk az illetékeseknek a kávéházban üdülő zsidókat! Nem ártana nekik a friss levegőn való munka, a füstös kávéházi levegő után.

Mikor nyílik meg a lévai fürdő? Most vízben sincs hiány. Ha a tulajdonos nem akarja megnyitni, igényelje ki valaki.

Panaszkodnak a Jókai utca lakói. Soha-sem tudnak szellőztetni, mivel állandóan arra járnak a fekáliát szállító kocskik. Van más utca is.

A templomban is kötelező a vigyázás a Himnusz alatt.

A szent miséhez az ima is hozzátartozik. Miért menekülnek ki az emberek hivatalos ünnepi szentmisek után a mise végi ima elől?

Térdig ér a fű a labdarugó pályán, kiirtása a zsidó munkaszolgálatos ifjak számára igen alkalmas test-edzés lenne.

A légoltalmi homokzsák hivatalos ára 12 fillér. Van aki 40 filléért árulja.

Külön meg kell emlékezni a Honti napok névtelen munkásáról Kollárovics László ipolygási tanítóról, aki éjt nappalra téve dolgozott a sikerért.

Ugyancsak külön dicséret érdemel a sok-sok névtelen tanító, pap és más kulturmunkás a falunapok megrendezésével.

— A NYARALÓK KENYERJEGYE. A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a gyógyulást kereső üdülőközség érdekében megengedi, hogy ezévi június 1-től szeptember 30-ig, bárhol kiadott kenyérváltójegyre az egész ország területén lehet kenyéret vásárolni a váltóüzemekben és a kenyérszításra jogosult egyéb üzletekben.

— LÁTHATATLAN BÁL. Vitéz Bethlenfalvy Károly ezredes 10, dr. Bogner Gyuláné 10, Kódy Barnáné 5 pengő.

— NYUGDÍJAZAS. Marossy Gyuláné kistajkúrti áll. tanítónő és Gassó Anna kisgyekezényesi tanítónő nyugállományba helyezettelt.

— A LÉVAI IPAROS OLVASÓKÖR teke-szakosztálya f. hó 20-án tartotta első városkői tekeversenyt az Esztergom ipartestület tekecsapatával, amelyet a lévai csapat 110 fával nyert meg. Esztergom részéről legjobbat nyújtottak Horváth, Raly, Csepregi, az Iparos Kör minden játékosa dicséret érdemel. Rejszányi Sándor t. szak. elnök a verseny megnyitása előtt megemlékesett Kormányzó Úrnak szünetelésének 75. évfordulójáról s a megjelentek lelkesen ünnepelték Kormányzó Úrnak.

— AZ IPOLYSÁGI TÖRVÉNYSZÉK Mikolczi Juanna ipolygási lakost közohirat-hamiltás büntette és csalás miatt hét hónapi börtönrre ítélte.

— DOKTORRA AVATÁS. Nagy Elemért, az ipolygási gimnázium tanárát a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen „cum laude” bölcsész doktorrá avatták.

— SZÜLŐK ES MUNKÁDÓK FIGYELMÉBE. Az állami gépjárművezetőképző tanfolyamon a 19—20—21 éves leventék ingyenes gépjárművezetői kiképzést nyerhetnek, sikeres vizsga esetében csupán az állami illetékek és vizsgadíj 1760 P. füstendő. A jelentkezők felvételük alkalmával biztosítéként 50 P. kötelesek letétele heylisni, amelyből a sikeres vizsga után, a vizsgadíj levonása után a maradványt a levante vissza-kapja. Jelentkezés a levanteprancsnokságon vagy az oktató Havrilla Lászlónál (Léva, Mártonfy-u. 7.)

A KÖNNYŰ GYŐZELEM

Irta: HAVAS ISTVÁN.

Kincs kell, jólét? Menj, foszd ki a hívőt,
szedd el kincsed pénzét de légy finom,
mint méz, csepegjen a szó ajkaidon,
s ha lépre ment, köszönj el! Légy ripők!

A lányt kinek szándéka mint a hó:
fehér, s a szíve áldott szeretet,
keritsd hálódba, mint pók a legyet!
Légy Don Juan, fess, de alávaló!

Szavald, mit tett Rákóczi, Széchenyi,
és hordozd az áldozat szót ajkadon,
A fő a szólam, nem a tartalom,
a föltárásban vagy te nagy zseni!

S ha alakul a dolgos, ép szervezet,
menj, tárd ki szádat: érdeklődj, papolj,
takard el aljas célod, légy komoly,
míg élre jutva, megtelik zsebed!

Pártot, mely félrevezet kort, hazát,
siess szolgálni s bölcsen hűnyj szemet!
Érvényesülj, bár minden elveszett,
magad élsz, nincs köz, nincs társ, jó barát.

S ki vagy, te fertő, aki szüntelen
ott jársz a körben, klubban, kéjtanyán,
álorcával az erkölcs szinpadán? . . .
— Sátán vagyok, a könnyű győzelem.

— NAGYJELENTŐSÉGŰ bejelentést tett Borne-
misza Géza miniszter Debrecenben az iparosok
öregeségi biztosításáról. Az erre vonatkozó törvény-
javaslat előkészítése folyamatban van, de a minisz-
ter azt is megvizsgálja, miként lehetne a kötelező
öregeségi biztosítás kérdését kiterjeszteni az egész
társadalomra. Örvendetes, hogy a magyar kézműves-
iparoság, a magyar társadalomnak ez a rendkívül
értékes része vegre bekerülhet a szociális biztosítás
kereteibe, annyira jelentőségteljes az a felismerés,
hogy a biztosítás ma már voltaképpen az egész tár-
sadalom igénye, mert az öregségtől való gondosko-
dás a legszeleesebb társadalmi köröket érdekli.

— A GYÓGYSZERESZI PÁLYÁRA LÉPŐ
IFJUSÁG EGYETEMI SEGÉLYEZÉSE. A
kultuszminiszter most megjelent rendelkezései
a gyógyszerészi kiképzésé eddigi öt éves idő-
tartamát négy egyetemi évre csökkentette
olyképpen, hogy a gyógyszerésztárból elbocsátandó
egy éves gyakornoki időt az egyetemi ifjúság
a nyári vakációját elelt is elvégezheti. A gyógy-
szerészi pályát lehetővé teszi a választás, szegény-
sorsú, de jó elmeneteli és támogatásra érde-
mes ifjak Budapestten intézeti lakást, ellát-
ást és tanulmányi segélyt kaphatnak a Szegény-
sorsú Gyógyszerészhallgatók Segélyező
Bizottságtól. Érdeklődj a Pázmány Péter
Tudományegyetem Gyógyszerészi Intézet-
nek igazgatóságához fordulhatok felvilágos-
ításért. (Budapest, IX. Hőgyes Endre u. 7-9)

— A VIDÉKI ÉLELMISZERÜZLETEK
NYÁRI VASÁRNAPI ZÁRÓRÁJA. A záró-
rendeikések — mint ismeretes, — az
élelmiszerüzletek vasárnapi nyitvatartására
vonatkozóan úgy intézkednek, hogy télen
csak az üzletek vasárnap reggel 7 és 8 óra
között tarthatnak nyitva. Majus elsőtől
október 31-ig az élelmiszerüzletek vasárnap
nyitvatartása megváltozik és ezekben a hó-
napokban vasárnap reggel 6 és 8 óra között
szabad az élelmiszerüzleteknek a vidéki váro-
sokban nyitvatartani.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Kurta Ilona fia Iván Tibor —
Lázár Julianna fia János — Gyurica István Suhaj
Erzsebet leány Iren Ilona — Baris László Kusteyk
Margit leány Margit Magdolna — Szabó István
Csipszer Anna fia István — Raschmann István
Jilling Margit fia István János — Balogh László
Péczka Erzsebet fia László Gábor — Gergely
Árpád Laplák Margit leány Annamária Eszter —
Gaál László Meszáros Margit leány Margit Zsu-
szanna Eszter Emma László — Szirotva István Kótelek
Erzsebet leány Magdolna — Gajdos Ernő Trungel
Anna fia Károly.

HALÁLESETEK: Puchinsky Gyula 10 hónapos
— Holz Miksa 57 éves — Gaál Béla 80 éves.

Ötvenéves találkozó

A gimnázium öregdiákjai után f. hó 23 án a lévai
áll. tanítóképző intézet öregdiákjai jöttek össze
Léván ötvenéves találkozóra. 1893-ban indult el
népnevelő utjára 14 tanító, ezek közül ma csak hat-
talan elnek. A hat közül négyen jelentek meg a tal-
álkozó: Stampay Miklós, Gaál Endre, Sebő János
és Pelczér István. A rk. templomban hálát adtak
az Istennek, hogy az ötvenéves találkozót meg-
engedte élniük, majd a Kat. Kőrben jöttek össze
feleveníteni a múlt emlékeit. Elhatározták, hogy
ezután minden évben találkoznak. Ebed közben
Stampay Miklós alábbi versével köszöntötte társait:

Fél század esztendő pergett le azóta,
Hogy, mint ifjak elváltunk egymástól.
Ki erre, ki arra vette az utját,
Nem törődve azzal, hogy bajok sujtják
Csak mentünk előre!
Egy szebb jövődöbe.

Lelkünk telve volt hittell, lelkesedéssel.
Szepnek láttuk ezt az életet.
Pedig akkor már reánk nehezedett
És eszevelten hordtuk a keresztet;
Melynek súlya alatt
Annyi könnyecsepp fakadt.

Hosszu, hosszú utat tettünk idáig!
S ez az ut nem volt mindig rozsa telt.
A fészek boldogságát sokszor tepte
Rendítő vihar s ha kiderült vegre,
Ujjab sir domborult,
Kunn a temetőbe.

De nem csüggedtünk! Vetettük a magot.
Faradhatatlan a zsenge szivekbe.
Hermetot esdve rá, hogy ha kikélek
Hazánkra szebb jövőt derítsenek.
S áldást, bekecsget
Gazdagnak szegénynek!

Munkánkert nem vártunk sose jutalmat!
Leikismeretünk adta azt nekünk!
Bár elismerés azért bőven juott
Mindnyájunknak, mely nyert es derült hozott
Gondtelt életünkre,
S „Alma Materünkre“!

Igy jártuk az élet rögtő utjait,
Horuva a keresztet iuretellem!
Oh megis mennyien összeroskadtak
Közülük is súlyos terhe alatt,
Hogy rajok boruljon,
A csendes sírhátom . . .

S kik neveltek, oktattak s emberre tettek,
Azok is mind, mind eliphentek már . . .
Munkajunknak mi lettünk folytatot,
Nemes eszmeinket a hordozot,
Mint hu kozkatonak,
Egy tel száradon at . . .

De én úgy erzem, hogy áldott szellemük
E pillanatban itt van most közöttünk,
tiogy e tejszádas találkozás,
— Eltünkben tan az utolsó kezfégon, —
Velünk lehessenek,
Velünk orvendjenek . . .

Legyen áldott mindannyinak emléke!
Sirjukra lélekben viragot hintünk.
S míg ho imánk egye sználva erettük,
Szeretünk ott virraszt felietük,
Mint mult időt tenye,
A nagy csendessegbe

S mi ki itt maradtunk élteni tizenegyből,
Mint szep mult időnk óta tenni,
Találkozunk-e meg eltünk alkonyán
Csak egyszer is? . . . S lesz-e feny sugar,
Mely tavaszt varázsol
Teli pusztaságon? . . .

Minket ifju korunkban is szüntelen,
Az igaz barátság fűzőt egybe.
Isten kegyelméből mi maradtunk meg,
Hogy felszárad után e szent erzeimet
Megújítsuk újra,
A vegső nagy utra . . .

Legyen áldott Isten, ki összehozott!
S áldott a perc, melyben találkoztunk!
S most fel bucsu csokra cimborak!
Aztán ballagat újra a ven diák . . .
Tovább . . . tovább . . . tovább . . .
Mig sirunk enyhét ad,

Értesítés

az összes szarvasmarha
tulajdonosok részére.

Értesítjük az összes szarvasmarha tulajdo-
nosokat, hogy 1943. évi június hó 28-án
és 29-én a szarvasmarhákat felértekelő
bizottság fog kiszállni. Kérjük az érdekelteket,
hogy a jelzett napokon minden tulajdonos sa-
ját érdekeben otthon tartózkodni sziveskedjék.

A Kinevezett Bizottság.

Vigyázz!

Csak az a „Oltóhomok“ papírzacsokó ér-
vényes, melyen a Közell. M. 33.288—1943. km.
engedélyezési szám van rányomva, s ára 12
filler. A dupla papírból készült oltóhomok
papírzsák — pazarlás.

Takarékoskodj pénzzel, anyaggal, idővel!
A takarékoság — nemzetvédelem,
a pazarlás — hazaárulás!

Rádióműsorunk Budapest I-en

1943. június 28-tól július 4-ig.

Hétfő

7 Zene 10.15 Zenekari művek 11.40 Aratás előtt
12.10 Rádiózenekar 1.30 Hovendéink üzennek 2
Salonötös 3 Hovendéne 6 Szórazokozato zene 6.30
A honved; utána Indultk 8.05 Hogyvan letesitünk
falun is ovohelyet? 8.20 Tánccene 9.20 Körtáncok
es verbunkosok 10.10 Könnyű muzsika.

Kedd

8 Zene 9 Görögkat. szenteszed 10 Egyh. szentb.
es mise 11.15 Postászenekar 12.30 Operaházi zenek-
ar 1 Aratás előtt 2 Süt a nap 5 Érik a. erik a
buzakalász . . . ? 5.00 Forró mezők 7 Tánccene 7.10
Muzsikáló Margitsziget 9.40 Sporteredmények 10.15
Cigányzene 10.50 Tánccene.

Szerda

7 Zene 10.15 Szórazokozato zene 11.15 Pongrácz
M. enkel 12.10 Melles-zenekar 1.30 Hovendéink
üzennek 2 Tánccenytes 3 Magyar noták 3.30 A
fűrdes es edes 5 Hovendéne 5.40 Kepek a nábo-
rus Finnorszagból 6 Hovendéműsor 7.35 Szórazokoz-
tato zene 8.45 Nagy mesterek — örök művek 10.10
Cigányzene 11 Geczy B. zenekara.

Csütörtök

7 Zene 10.15 Tűzoltózenekar 11.40 Külföldi híradó
12.10 Rádiózenekar 1.30 Hovendéink üzennek 3
Salonzene 4 Fekete gyémántok 5 Szórazokozato
zene 5.55 Etelejlett magyar zeneművek 7 A sláger
títka 8.30 Hangkepek az 1943. év első felének ese-
menyeiről 10.10 Szórazokozato zene 11.05 Tánccene.

Péntek

7 Zene 10.15 Zenekari művek 11.15 Solt E. enkel
12.10 Salózenekar 1.30 Hovendéink üzennek 2
Cigányzene 3.05 Szórazokozato zene 5 Filmdalok 5.50
Sportköztemenyek 7 Nótászerző egyenprimások
dalai 8.10 Operaházi zenekar 11.10 Tánccene.

Szombat

7 Zene 10.15 Rádiózenekar 12.10 Salózenekar 1.30
Hovendéink üzennek 2 Tánccene 3 Operatársulatok
3.55 Hovendéne 5 Sz. se, se beszéd — muzsika
6 hangkepek innen-onnan 9 Vidám hetköznapok 9.15
Muzsikáló Margitsziget 10.50 Zenekari művek.

Vasárnap

7.30 Zene 9 Görögkat. szenteszed 10 Egyházi
szentb. es mise 11.15 Evang. istentisztelet 12.55
Postászenekar 2 Lemezek 3.45 Tánccenytes, neves-
sünk 5 Magyar noták 7.40 Reg. volt, szep volt 8.50
Hangkepek a vasárnap sportjáról 9.10 Filmdalok
9.40 Sporteredmények 10.15 Ki mit szeret?

Léva megyei város polgármesterétől.

Szám: 5427—1943. — Van.

TÁRGY: Cukorkiutalás gyümölcsnek házi feldol-
gozás céljára.

Hirdetmény.

A M. kir. Közlektársági Miniszter ur a 105.470—
1943. K. M. szamu rendeletével lehetővé tette, hogy
mindazok, akik gyümölcsöt befőzni akarnak — a
rendelet keretein belül — cukorkiutalásban rés-
zesülhessenek.

A fent rendelt szerint 1/2 kg. befőzési cukrot
igényelhet minden személy, aki 1931. évi január hó
1. napja után született.

A háztartás feje a befőzési cukor vásárlására az
engedélyt legkésőbb f. évi június hó 30. napjáig
igényelheti a polgármesteri hivatalnál, ahol kóru-
jegyet kapja.

Öt kg. befőzési cukrot igényelhetnek azon gyü-
mölcsstermelők, akiknek birtokában legalább 300
negyszögletű kitévő, szakszerűen kezelt gyümölcsö-
sök van, ahol földiepret, ribizilt, málnát, cseresz-
nyét, meggyet, körtét, birsalmát, kajszit es őszli-
barackot termelnek.

Ezen gyümölcsstermelők a m. kir. postahivatalnál
szerezhetik be az igénybejelentő lapot, amelyet ki-
töltve legkésőbb 1943. július hó 6. napjáig bezáró-
lag benyújthatják a polgármesteri hivatalhoz.

Léva, 1943. évi június hó 25-én.

VOJTÁS
h. polgármester.

— AZ ORSZÁGOS MUNKABÉR MEG-
ALLAPÍTÓ BIZOTTSÁG HATÁROZATA.
Az Országos Munkabér-megállapító bizottság
vármegyének bizottságának a mezőgazdasági
munkabérekre vonatkozólag hozott határo-
zatának egyrészt a következőképpen válto-
tatta meg: a) Az átlagos munkahifejtséssel
és teljesítménnyel járó mezőgazdasági munká-
kra vonatkozóan megállapított legkisebb
napszámbéreket és órabéreket hatályon kívül
helyezi, ugyanezek megállapított napszá-
mbéreket egyszerűsített legkisebbnek nyilvánítja;
b) az egész-béres gazdasági közcsaládok ré-
szére megállapított évi bérben az egyéb
tételre változtatlan fenntartása mellett. 1.) A
gabonajárású legkisebb és egyuttal leg-
nagyobb mértékét 18 mázában (ebből buza
8 mázsa, rozs 8 mázsa, árpa vagy tengeri
8 mázsa), 2.) a szántóföldjárándóság (tva-
szinek megszántva) legkisebb és egyuttal
legnagyobb mértékét 800 négyezred btm és
3.) a kesszénjárásúndóságot 200 pengőben ál-
lapítja meg.

— MUNKASSZALONNÁT KÉRT AZ AL-
ISPÁN. Az alispán az újonnan létesült gasz-
daságok részére, melyek a hivatalosi idején-
ben szállításáról gondoskodni nem tudtak,
a közellátási miniszteről munkásszalonna
kiutalását kérte. A miniszter kiáltásba he-
lyezte, hogy az érdeklő gazdaságokat eljuttatja
munkásszalonnával, ha kötelezik magukat,
hogy minden 50 kg. munkásszalonna után
az 1948. évben legalább 145 kg-os sertést
hivatalos közellátás céljára.

— AZ ÉRSEKJÁVARI SZMKE NÉPMŰ-
VÉSZETI ÉS HÁZIPIARI KIÁLLÍTÁSA.
Az elmúlt napokban nyitotta meg dr. Bara-
nyay Dossó elnök az érsekiújvári Szechenyi
Magyar Kultur Egyesület népművészeti és
háziipari kiállítását. Utána dr. Gunda Béla
egyetemi magántanár tartotta meg előadását
„Társadalmi tényezők a magyar népmű-
vészetben” címen. Előadásában érdekes meg-
térítéssel eseteket olvasott fel, amelyek azt
bizonyítják, hogy még hatalmas eszközökkel is
beleszóltak a népviselet és ezzel kapcsolat-
ban a népművészet kifejlődésébe. A Nyitra—
Zsitva völgyének falvai közül legnagyobb
anyagot Zsitvabesenyő, Nagyhind, Hátény,
Martos és Naszvad községek voltak részt a
kiállításon. Martos a gyönyörű női népví-
selet képviselője. A fiatal lányok szallag
gazdagon díszített világos ruhái mellett ott
voltak a menyecskek egyszerűbb és az
asszonyok, öregasszonyok fekete ruhái is.
Érdemesek a martosi rátesés terítékek is. Nagy-
hindről és Hátényről nagyon sok himzés,
csipke, kevesebb szőttesszerű. Külön fig-
yelmet érdemelt a nagybindi bokrátság
szászli, köcsöpös része szemlelőnek készült
hímzés. A hölgyközösségnek nagyon tetszett
a sok duseraneműkijű hatényi hímzés és
csipke. A különböző technikával készült törli-
kők, párnahusatok, kendők és vasson
aláneműben kívül sok telirózsás kosárkendőt
és gyermekherdó kendőt is lehetett látni.
Naszvadról és Zsitvabesenyőről az említett
anyagot kívül fataracs és háziipari cikk ér-
kezett a kiállításra. Dusfaragású famozsarak,
mángorlókák, mesélők, ostoronyelek és díszes
kővetők tettek változatossá a kiállított
anyagot. A naszvadi és besenyei suszta-
fonások veteksziknek az eredeti szőttekkel,
finomágukkal és szinopmájukkal. Újvár és
vidékről csörpővázák illusztráltak az új-
habán fazekas mesterséget. Az esztétikum-
művészet minden darabja a régi népi ötvö-
mívészeti remeke. A Zobor-aljai községeket
Féja Tiborné változatos gyűjteménye kép-
viselte. Ez a gyűjtemény tette teljessé az
egész Nyitra—Zsitva-völgyi anyagot össze-
fogó kiállítást.

— NEM VÁLTOZNAK AZ ISKOLAKÖNY-
VEK A kultuszminiszter most tette közzé
az 1948—49. iskoláévben a különböző isko-
láknak felhasználható könyvek jegyzékét. Az
eddigiekkel szemben a jegyzék nem tartal-
maz változásokat. A miniszter a tankönyv-
váltásai tilalmat további intézkedésig fenntar-
tja. Az ipari és mezőgazdasági középisko-
láknak a magyar nyelvűből, történelemből,
földrajzból és honvédelmi ismeretből a ke-
reskedelmi középiskola megfelelő tankönyvét
kell használni.

— VEREBÉLYI KULTURÉLET. Igen ér-
dekes adatokat tudunk meg dr. Minárovits
Sándornak, a SZMKE elnökönek a faluna-
pon tartott kitűnő beszédéből. Verebély ősi
magyarsága a török hódoltság, a felkelések,
de különösen az 1830 év körüli nagy kole-
rajrányok idején jórészt kipusztult. A he-
lyükbe hozott morva telepek sokszor szar-
nunkra vetett 1000 éves nemzetiségi elnye-
rés alatt a megmaradt magyar családokat:
Úrge, Varga, Füle, Nagy, Tóth, elszlovák-
osították, úgy, hogy még nevüket is szlovák
helyesírással írták. Ez a folyamat a meg-
szállás éveiben gőzerővel folytatódott. Ve-
rebély magyarsága a SZMKE be tömörülve
védekezett ellenük. — A SZMKE ma is Ve-
rebélyi magyar kulturájának őre. Pénteken,
szombaton hangulatos magyar levegőt vár-
szolt a SZMKE kulturháza. Készen zse-
lolt hárs előtt előadták a „Falu rosszat.” Nívós
tölköletes előadás volt. Mindenkit meglepett
a díszlet. Teljes illuziót keltekett dr. Miná-
rovits Sándor alkotásai. Fővárosi színpadon
is megállították volna helyüket. Finam Rézsi
Karsay Iona alakította. Játék, hangja egy-
aránt sikert aratott. Peczek Józsa Gábor
Sándora ölmény volt. Bathó Imre Feleli
Gáspár személyében drámai képességeiről
tett tanúbizonyságot. Az est megjelölés
Vajda Róbert Gonosz Pistája volt. Kitűnően
kihúzza a nehéz szerep összes részleteit.
Csajka Evira a Boriska szerepében kedve-
sen játszott. Igen ügyes alakítás volt Tóth
Vera Betti Teresije, Igen jól játszottak a
többi szereplők is, Mindannyian hozzájárultak
a nagy sikerhez. Az énekeket Virsch igaz-
gató tanította be tölköletesen. Utóljára em-
lekesem meg a darab rendezőjéről, Árvai Jó-
zsef tanárúról a SZMKE főtitkáráról. Renge-
teget dolgozott, de a megrendéssel tölkö-
leteset alkotott, amellel Vondrácska Béla fő-
jegyző segítségével sikerült újra egy tábor-
ba hozni Verebélyi fiatal magyarjait. (F. T.)

SPORT

Ki a bűnös?

LTE—Ferencv. Törekvés 3:3 (1:3)

Boross, Németh I. II. nélkül kiálló Kazár
—Angyali Sarkóczy—Bali Katay Horváth—
Pindur Szabó II. Szabó I. Nemcsok Szehtlik
csapatunk szánalmas játékot nyújtott, pedig
az ellenfél igen gyenge volt. Az első félidő-
ben csak bosszankodtunk, a másodikban An-
gyali előre jött és 5 perc alatt Angyali és
Pindur 2 góljával 3-ra vezetünk. Azután
csak vergődött a csapat. Pedig kimondottan
gyenge csak Kazár és Szehtlik volt. Igaz,
hogy Bali, Horváth halványabban játszott,
Szabó I. csak a szélen felelt meg, de Szabó
II., Sarkóczy, Kátay, Angyali és Pindur a közé-
csatárban igen jól játszottak. Így az egyéni
teljesítményekkel nem volt baj hanem a csap-
at összteljesítményével és jellemével. Meg-
látszott, hogy pünkösdkor nem játszottak.
Hiányzott a szív, a lélek. Nem csoda ha a
játékot parázs veszekedések előzték meg. Itt
az utolsó óra! Cselekedni kell! Különben
nagy bajok lesznek! Hala Istennek, hogy
vége a bajnok évnak. A bíró a harmadik
gól előtti kornelné mecsdöntő tévedést csinált.

Komáromi L. E. — Verebélyi L. E.

3:2 (1:1) Verebélyi balszerencsével játszott.
Megérdemelte volna a döntetlent. A mezőny
legjobb embere Peczek Józsa a verebélyi bal-
szélső volt. Kivüle Szollár és Lúley tünnek ki
és a komáromi kapus, valamint a csatársor
jobbárya.

A többi eredmény.

KFC—FTC 5:3 Az FTC már 3:0 ra vezetett.
Csillaghegy—Pe.MTK 2:0 biztos győzelem.
KAC—Vác 3:2 KHC a hajrában nyert. Dorog
—Sz. Máv 4:0 Bomba meglepetés a Máv
otthoni veresége.

Zseliz L. E. — Párkány V. L. E. 2:1

F. H. 20-án a Zselizi L. E. és a Párkányi
V. S. E. mérte össze erejét Zseliz állandó
főlénye a győzelmet feltétlenül kiérdemelte.
Szép egyéni stílussal játszottak: Zvara Lajos,
Mészáros István, Vysztrcsil.

SZINHÁZ

Külön kell megemlékeznünk a színház egy
állandó vendégéről Kárpáti Jenőről. A Vén
diófában mesterien alakította az öreg Sárdyt.
Nagy sikerét megduplázta a Nemes Rózsában
a jogtanácsos alakításával, Nem játszott, ha-
nem az életet adta. Sikerét fokozta még a
Patyolat kisasszonyban. Az öreg Slapajt nagy-
szerűen adta. Állandó nyiltszíni tapsok szakí-
tották meg alakítását. Nagy nyeresége az
annak is kitűnő társulatnak. Kiforrott kész
felettség.

Pénteken Kormányzó Urunk születésnapja
alkalmából ünnepi kívánság hangyersenyt a-
dott a társulat, zsúfolt ház előtt. Mély hatást
váltott ki a megnyitó előkép. Nádasi József
igazgató mély drámai erővel adta elő Har-
sányi Zsolt Miatyánkját. A színtársulat vala-
mennyi tagja fellépett és kitűnő alakításukkal
zajos sikert arattak. A lévai zenegyesület
ismét öregbítette jó hírnevét. A lévai műked-
velők: Zórád Aladár, Missik Magda, Márton
István is kitétek magukért. Kelly Edit tánc-
számai klasszikus teljesítmények voltak.

Szombat este a Marica grófnő ment. Is-
mát kísértett a zsidó szellem Cigányzene,
tönkrement földesur, gazdag nagynéni, gaz-
dag parti. Korhűbb lett volna, ha Marica
grófnő helyett zsidó gyátos léánya sietett
volna a tönkrement Tasziló megmentésére.
Maga a darab kitűnően ment. Madarász
László minden számát megismertelték. Nádry
Margit brilirozott hangjával. A többiek is
hozzájárultak a sikerhez. Külön ki kell emel-
nünk még Kovács Lajos nagyszerű alakítását.
Vasárnap a Gül baba ment másodsor, Gá-
bor deákot most Madarász László alakította.
Jobban nem is lehetett volna. Kelly Edit
táncbetéte nagyban emelte a sikert. Hétfőn
a Gazdátlan asszonyt, kedden a Párisi ex-
preszt ismételték meg.

Városi Színház, Léva

Vasárnap, június hó 27-én délután 4 óra-
kor és este 7 órakor (bérletszűnet) Ma-
darász László felléptével:

Gellérthegy-i kaland

A kassai „Nemzeti Színház” nagy-
sikerű operettújdonása

Hétfőn, június 28-án este 7 órakor a
„Honvéd-nap” megünneplésére díszelő-
adás! Az „Erzsébetvárosi Színház” ra-
gogyó sikerű újdonása:

Szép élet a katonaelet

Dalos, nótás, gyöngyvirágos hon-
védparádé 3 részben. 12 változat-
ban. Irta és zenéjét szerzte: Er-
délyi Mihály.

Kedden, június hó 29-én, Péter Pál nap-
ján délután 4 és este 7 órakor:

Szép élet a katonaelet

Szerdán, június hó 30-án este 7 órakor
(bérlet) általános közkívánatra másodsor
Nemes Rózsa

Csütörtökön, július 1-én este 7 órakor
(bérlet):

Hazudik a muzikaszó

Romantikus nagyoperett

Pénteken, július 2-án este 7 órakor a
budapesti „Nemzeti Színház” nagyszerű
víg színműve: Lelohay Arpád, a Nem-
zeti Színház tagjának egyetlen vendég-
felléptével:

Hatalom

Tisztítsa

meg olykor szerveszettel a bőben
felhalmozódott sok káros salakot
akkor is, ha nincs székrekedése.
Jó tisztító
hashajtó a

DARMOL

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

és mindennap Zvaránál találkozunk!

Ma baba-kelengyétől a koporsó szegig mindent veszek és eladok. Hívásra házhöz megyek. Kiss András öszeres, Ozmán-tér 8. 8

Eladó Koháry-utca 57. szám alatti ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 215

Figyelem! Műjeggel a hűtés a leg-egészségesebb s azért rögtön rendelje meg Kronka István műjegyárából. Léva, Barsi utca 4. 485

Jó karban levő fűszerüzleti berendezés eladó. Érdeklődni: Felszabadulás u. 23 sz. 514

Fekete téglikabát eladó. Hunyady János utca 19. (Újtelep.) 533

Kifutófiú azonnal felvétetik Moravcsik cégnél. Horthy Miklós-ut 77. 535

Használt kerékpárokat veszek. Moravcsik kereskedő, Léva, Horthy Miklós ut. 536

Eladó két ruhaszekrény, egy vaságy, éjjeliszekrény és toalet-tükör. Honvéd u. 73. 537

Szoba konyhás ház eladó. Érdeklődni lehet Koháry utca 83. szám alatt. 539

Használt gyermekbiciklit vennék. Cim a kiadóban. 541

Felvételi, különbözőeti és pótvizsgára előkészít egyetemi hallgató. Cim a kiadóban 542

Polgári iskolai magántanulók, valamint javítóra utasítottak — saját érdekükben — előkészítésre sürgősen jelentkezzenek okl. tanárnál. Cim a kiadóban. 543

Jó házból való kifutófiú felvétetik. — Vanger Mihály fűszerüzlet, Horthy Miklós-ut 13. 544

Gépirónót kereskedelmi végzettségű irodai munkára felvennék. Cim a kiadóban. 547

4 középiskolát végzett autószerelő tanulókat felveszek. Tatár-Garage. 548

Alsóréten 2 hold föld eladó. Cim a kiadóban. 549

Eladó rét-széna, 6½ hold. — Bövebber Bethlen-u. 37. 550

Baromfi eladó, liba és kacsisírke. Hu nyady u. 25 (Újtelep, 8 ik u) 551

Felveszek jó házból való fiút órás-tanulónak. Steiner Sándor órás, ékszerész. 552

Eladó jókarban lévő 5 rekeszes liszteláda, üvegezett polc és Skrivanek rosta. Bati-u. 14. 553

GYÜMÖLCSFA CSEMETÉKKEL LÁTJA EL

a Gazdaköröket, gazdaságokat és azokat a magánosokat a Gazdasági Egyesület, akik 30-ig bejelentik igénylésüket. Minthogy 2-3 éves koránál gyümölcsfacsemetekről van szó, csak az idejében jelentkezők tarthatnak számot igénylésükre. — Előjegyzés: Vármegyeháza, II. em. 83. ajtó.

Zongorahangoló Léván

van Budapestről. Kérem a becses címetek legkésőbb július 1-ig a Bars-Hont kiadóhivatalában leadni szíveskedjék.

A környékre is kiutazom.

Bíró József

képesített zongorakészítő és hangoló mester, Budapest.

Zongorát, Pianinót veszek, rosszat is.

Szakszerű
javító-
műhely!

Varrógépek, kerékpárok,

bel- és külföldi gyártmányu.

Gramafon lemezek

legújabb felvételek.

Fegyvergyári

vadász- és céllövő fegyverek.

Vadászati és halászati

cikkek.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130

Városi Mozgó Léva

TELEFON 67.

Előadások kezdete: vasárnap és ünnepnap 1, 3, 5 és 7 órákor, hétköznap 5 és 7 órákor. — Penztárnyitás vasárnap és ünnepnapon reggel 9 órákor, hétköznap délután 4 órákor.

Június 27 és 28 án, vasárnap és hétfőn

SZEGÉNY GAZDAGOK

A magyar filmgyártás kiemelkedő mesterműve, Jókai Mór regénye nyomán. Főszerepben Szelezcky Zita, Uray Tivadár, Lukács Margit, Szilassy László, Mály Gerő, Vaszary Piri.

16 éven aluliaknak is alkalmas!

MAGYAR VILÁGHIRADÓ.

Június 29-én, 30 án és július 1-én, kedden, szerdán és csütörtökön

VISSZA AZ ÚTON

Magyar filmdráma. Csörtör Gyula és Tolnay Klári legjobb alakítása.

Figyelem! Csak felnőtteknek!

Július hó 2-án, 3-án és 4-én, pénteken szombaton és vasárnap

Közkívánatra a legnagyobb Páger-film

ZÁRT TÁRGYALÁS

További szereplők: Tasnády Mária, Timár J., Somlay Arthur, Bihary József

Nyári melegben

csak Kőbányai Polgári

(Szent István) SÖRT igyunk!

(Magyar Világ- és Maláta sör csakis címkevei ellátott üvegekben eredeti!)

Hová megyünk vasárnap és mindennap?

Zvara Mihály „Rákóczi-fa“ vendéglőjébe, a Lévai Iparos Olvasókör, Casino, a Lévai Keresztény Munkásegylet kerthelyiségeibe, a Városi Strand-vendéglőbe, ahol falatozás mellé **Polgári Sört** is ihatunk!

Főlerakat:

KERN OSZKÁR

Garamvölgyi rum- és likörgyár, bor- és sörnagykereskedésében LÉVÁN, Horthy Miklós út 41. szám. — Telefon 8.

ÉRSEKJUVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

lévai fiókja

Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

leányintézete

BETÉTEKET

legelőnyösebben
gyümölcsöztet

KÖLCSÖNÖKET

kedvező feltételek
mellett folyósít

Fontosabb üzletágai: Váltókölcsön, folyószámlahitel, árulombard kölcsön, zöld-hitel folyósítása, közszállításokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi hitel, fuvardíjhitel stb. Széleskörű bankközvetítést folytatóan az ország bármely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Osztálysorsjegy eladás.